

III

(Sagatavošanā esoši tiesību akti)

EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS ATZINUMS

(2016. gada 3. marts)

par priekšlikumu regulai, ar ko Regulu (ES) Nr. 575/2013 groza attiecībā uz atbrīvojumiem preču dīļeriem

(CON/2016/10)

(2016/C 130/01)

Ievads un tiesiskais pamats

Eiropas Centrālā banka (ECB) 2016. gada 12. janvārī saņēma Eiropas Savienības Padomes lūgumu sniegt atzinumu par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko Regulu (ES) Nr. 575/2013 groza attiecībā uz atbrīvojumiem preču dīļeriem ⁽¹⁾ (turpmāk – “ierosinātā regula”). 2016. gada 8. februārī ECB saņēma Eiropas Parlamenta lūgumu sniegt atzinumu par to pašu priekšlikumu.

ECB kompetence sniegt atzinumu pamatojas uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 127. panta 4. punktu un 282. panta 5. punktu, jo ierosinātajā regulā iekļauti noteikumi, kas ir ECB kompetencē, jo īpaši saistībā ar Eiropas Centrālo banku sistēmas uzdevumu saskaņā ar Līguma 127. panta 5. punktu palīdzēt kompetentām iestādēm sekmīgi īstenot politiku, kas attiecas uz finanšu sistēmas stabilitāti.

ECB Padome šo atzinumu ir pieņēmusi saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas reglamenta 17.5. panta pirmo teikumu.

1. Vispārīgi apsvērumi

1.1. Ierosinātās regulas mērķis ir nodrošināt, ka no 2018. gada 1. janvāra uz preču dīļeriem (ieguldījumu sabiedrības, kuru pamatdarbība ir tikai un vienīgi ieguldījumu pakalpojumu sniegšana vai ar finanšu instrumentiem saistītas darbības, kas uzskaitītas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/39/EK ⁽²⁾ I pielikuma C iedaļas 5., 6., 7., 9. un 10. punktā, un kurām 2006. gada 31. decembrī nepiemēroja Padomes Direktīvu 93/22/EEK ⁽³⁾) neattiecas visas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 575/2013 ⁽⁴⁾ noteiktās lielo riska darījumu un pašu kapitāla prasības, ja nevar pieņemt apzinātu un informētu lēmumu par to, ka šāds režīms tiem ir piemērots.

1.2. Lai gan šķiet, ka Regulā (ES) Nr. 575/2013 lielo riska darījumu un pašu kapitāla prasības nav īpaši pielāgotas preču dīļeriem, lēmumā pagarināt atbrīvojumus no šīm prudenciālajām prasībām būtu jāņem vērā iespējamie sistēmiskie riski, kurus var radīt preču dīļeri. Šādus riskus rada vairāki avoti, jo īpaši:

— kopējais aizņemto līdzekļu apjoms,

— kapitāla struktūru stabilitāte,

— saiknes ar banku sistēmu, izmantojot parādu un saistītās saistību neizpildes likmes,

⁽¹⁾ COM(2015) 648 galīgā redakcija.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/39/EK (2004. gada 21. aprīlis) par finanšu instrumentu tirgiem, ar ko groza Padomes Direktīvu 85/611/EEK un 93/6/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/12/EK un atceļ Padomes Direktīvu 93/22/EEK (OV L 145, 30.4.2004., 1. lpp.).

⁽³⁾ Padomes Direktīva 93/22/EEK (1993. gada 10. maijs) par ieguldījumu pakalpojumiem vērtspapīru jomā (OV L 141, 11.6.1993., 27. lpp.).

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 575/2013 (2013. gada 26. jūnijs) par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp.).

- iesaiste nebanku kredītēšanas aktivitātēs (piem., debitoru parādu vai krājumu vērtspapīrošana),
 - iespējamā ietekme uz citiem uzņēmumiem finanšu grūtībās, ko varētu izraisīt saistību neizpilde atvasināto instrumentu pozīcijās, jo īpaši spekulatīvās atvasināto instrumentu ārpusbiržas darījumu pozīcijās, kuru klīrings nenotiek centralizēti, kā arī negatīvas izmaiņas pamatā esošajos darījumos, kas izraisa novērtēšanas pēc tirgus cenas zaudējumus nākotnes pozīcijās, kuri pārsniedz novērtēšanas pēc tirgus cenas pieaugumu krājumos, ko tur kā nodrošinājumu, kā rezultātā darījuma partnerim jāmaksā starpība līdz tirgus vērtībai.
- 1.3. ECB līdz šim nav konstatējusi preču dīleru radīta sistēmiska riska konkrētas norādes, kuru dēļ būtu noteikti vajadzīgs šajā posmā atcelt pašlaik piemērojamos atbrīvojumus no lielo riska darījumu un pašu kapitāla prasībām. Eiropā darbojošies preču dīleri parasti izmanto mazāk aizņemto līdzekļu, un to to kapitāla struktūras ir noturīgākas nekā banku kapitāla struktūras. Tiem parasti ir salīdzinoši zemi aktīvu pret pašu kapitālu rādītāji, un tie parasti neiesaistās bankām raksturīgā termiņu un likviditātes transformēšanā. Turklāt liekas, ka saiknes ar banku sistēmu, izmantojot parādu un saistītās saistību neizpildes likmes, ir diezgan ierobežotas. Banku tieši darījumi ar preču dīleriem ir salīdzinoši nelieli, mazinot iespējamās problēmu izplatīšanās riskus. Visbeidzot, neraugoties uz preču atvasināto instrumentu tirgu ievērojamo izaugsmi pēdējo 15 gadu laikā, nav neapgāžamu pierādījumu tam, ka preču atvasināto instrumentu tirdzniecība negatīvi ietekmē pārējo finanšu sistēmu. Tomēr liekas, ka, lai pieņemtu labāko lēmumu par atbrīvojumu atcelšanu vai pagaidu pagarināšanu, nepieciešams veikt detalizētu ietekmes novērtējumu. Jo īpaši jāapsver vienlīdzīgu konkurences apstākļu jautājums attiecībā pret kredītiestādēm, kas piedalās preču tirdzniecībā.
- 1.4. Atbrīvojumiem būtu jābūt tikai pagaidu atbrīvojumiem. No Eiropas Komisijas tiek sagaidīts, ka tā sniegs priekšlikumus par ieguldījumu sabiedrību prudenciālā regulējuma visaptverošu pārskatīšanu, Atbrīvojumu pagaidu pagarināšanas pamatojumam un mērķim, būtu jābūt vērstam uz to, lai novērstu būtiskas izmaiņas regulējumā pirms tiek veikta šāda visaptveroša pārskatīšana, kurai būtu jānotiek pēc iespējas ātrāk.

Frankfurtē pie Mainas, 2016. gada 3. martā

ECB prezidents

Mario DRAGHI
